

Taibhoa pea ka eke ki runga manuao, ka oma ki Uropi. Tino nui atu te riri o tona iwi ki a ia, mo tona kahakinga i nga moni katoa a te Kawanatanga e £2,000,000. Ko te whanau a Teini, tumuaki o te Arani Piri Teiti, kua eke kei runga kaupuke, te moni keia ratou £150,000. Kei te whawhai o raua iwi kei te nanao ia a katiarehe ma ki nga moni. Kua puta ano te kupu a Kurutia ko tana whawhai inaianei ka riri huanahuna hei whakahoha i te Ingarahi, hei pupuri tonu hoki i te 100,000 hoia a te Ingarahi i Taranawaara. I pera ano ona kupu i mua ake nei, te kitea te luanga te aha. E ta e, hoioho! Kua mahora ia te takapau kielie o Nhe Rapata kei Piritoria, a kei te whakawhirinaki ia a tana, kei runga ko te UNIANA TIEKI e kapakapa ana. E rere ra e te UNIANA TIEKI, e te luki pu rawa; e te tohu o te tika, o te aroha, o te rangimarie!

RONGO WHAKAMUTUNGA O TE WHAWHAI.

I runga i te mahia o nga ope riri ki a te Ingarahi i tohatohaina ki te whenua katoa he tokomaha nga hoia kua riro herehere i te Poa. E 400 o te ope a Kanara Paraki i riro herehere, ko enei tangata ebara i te tino hoia, engari he tangata rangatira no Ingarangi. Ka marama i konei ebara i te mea he moni te mea e whaia nei e te Ingarahi i tenei whawhai. E 28 nga mema o te Whare Ariki o Ingarangi kei te whawhai, e 25 hoki o te Whare o Raro.

I tetahi whawhaitanga ano i mate ai a Kanara Peata Takiriri he etahi 15, e 700 hoia o te Ingarahi i riro herehere i te Poa, otira na ratou ano ratou i tuku atu, i te tino nui rawa o te ope a te Poa.

Hopuhopu ana te Poa, hopuhopu ana ano hoki te Ingarahi. E 600 o te Poa i mau herehere i a Tianara Ranara, 1500 i mau i a Tianara Parapana. Te parekura nui o te Poa ko te hinganga o tetahi o ratou tino Tianara ara o Oriwia. Ko tenei te Tianara nana i hopu tetahi pito o te ope a Tianara Porotiwatu i Koonopuriti. (Ko Nin Tueni i uru ki taua aitia, 17 o ratou i riro herehere.)

O te Ingarahi i riro herehere i te Poa, 150 apiha e 3500 hoia kua whakaputaina e Rapata. Tetahi bari nui atu no ratou. He ruarua nei pea nga herehere kei te ringa tonu o te Poa e pupuri ana; he pupuri ra hei aha, kua riro ke hoki o ratou pa nunui i a Rapata.

Kua hoki mai kei te wa kainga nga hoia turoro o Nin Tieni. He nui ano te powhiri-tanga i a ratou. To ratou pouri nui ko te kotenga e riro ma te mutunga tonutanga o te whawhai ratou e whakahoki mai ki te kainga. He hanga aroha to ratou ahua: tawhito ana nga kakahu, piko ana nga tuara, pakoko ana nga kanohi.

AAHEA RA MUTU AII?

He tino wikitoria tenei, te rironga o Piritoria, no te mea koia nei te tohu e kore pea e roa ka mutu te whawhai, otira i tino nui ai tenei wikitoria he kore no te toto i maringi. I tu ano te ringa o te Poa, ebara i te tu totika i kopania tonutia e nhe. Kua riro a Taranawaara i a Ingarangi, apopo ka huaina he ingoa ke, inahoki ko te Arani Piri Teiti kua huaina ko te Arani Rewa Koroni. He rite te omaoma haere a Kurutia ki ta te hauhau e whaia nei e te pirihimana. Hei ra tino nui whakabarabara te ra e houhia ai te rongo, e mutu ai tenei whawhai i nui nei te hinganga o te tangata. Kua puta te kupu a te Kawanatanga kia kotahi te ra e whakanui ai tenei koroni katoa i te houhanga o te rongo, ara hei te toru o nga ra i muri iho o te taenga mai o te rongo, kia nui ai nga mahi ahua eka.

"E te Atua, tohungia te Kuini."

ETAHI ATU TIANARA.

Ko Tianara Pura kei nga maunga e wehe ana i Nataara me Taranawaara, kei te arua e te Poa. Ko tona whai kia tae ia ki Taranawaara, kia haa hoki e ia te Poa. Ko Tianara Rore Meueke kei te patu haere i nga pa ki te hanau o Taranawaara, kei te ahu mai ia ki Piritoria. Te tau te nunawa o te Poa ki raro! Ko Tianara Hutana kei roto ano o Taranawaara e patu haere ana; ko ana hoia he mea whiriwhiri mai i roto o nga hoia o nga koroni, o Kanata, o Ahiteriria, o Nin Tieni. Kua kitea to ratou toa. Ko Rore Kitini kei te haere tahi raua ko Rore Rapata. I ki tetahi tangata i matakita ki te whawhai, ko Kitini te tiamara tino mohio atu i te ao nei ki te whakatakoto riri. Kei te whakawhetai te ngakanu o te iwi i te rironga na Rapata e whakahaere te whawhai, me Rore Kitini hoki hei awbini i a ia. O to raua taenga ki Awberika tae noa mai ki tenei ra, kaore ano tetahi makuu kia kitea ki runga ki a raua. I mua atu i to raua taenga, e raruraru noa iho ana te Ingarahi. I ki nga mupepa nunui o te ao, na Rore Rapata i whakaora te mana o Ingarangi.